

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Аграрне право»

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Селіхов Дмитро Анатолійович
к.ю.н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-067-696-67-84
Електронна адреса	dmitriy.selihov1969@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/cont.htm он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-19.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи знань щодо правового регулювання аграрних відносин, умінь і навичок тлумачення та застосування аграрного законодавства при вирішенні практичних завдань.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції – 18 год., семінарські заняття – 30 год., самостійна робота – 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних та семінарських занять; обговорення матеріалу теми; оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, виконання практичних завдань; проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки 30 доповідей і рефератів, написання самостійних робіт. Підсумковий контроль: ПМК (залік), екзамен.
Базові знання	Наявність базових знань про земельні, майнові, трудові, організаційно-управлінські, договірні, господарські та інші відносини, які складаються в процесі виробництва сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	-здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1); -здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел(ЗК-3)	правильно тлумачити та застосовувати норми аграрного права та законодавства у процесі роботи за фахом; самостійно формулювати свої думки, твердження, рекомендації щодо удосконалення системи аграрного права України у контексті світових інтеграційних процесів
2.	-здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні; -здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-6);	

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
3.	-здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК-1)	використовувати відомості науки аграрного права під час дослідження сутності сільського господарства
4.	здатність до застосування норм матеріального і процесуального права при моделюванні правових ситуацій, окремих процедур (ФК 6)	шляхом поглибленого вивчення предмету аграрного права України проводити теоретичний та компаративний аналіз правових явищ і тенденцій у сфері виробництва, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції, надання послуг сільськогосподарським товаровиробникам, використання та охорони земель сільськогосподарського призначення в Україні та інших державах
5.	здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти, реалізовувати норми права у конкретних сферах професійної діяльності та самостійно розробляти юридичні документи (ФК 7)	
6.	- здатність використовувати наукові теорії та концепції, а також набуті практичні знання при проведенні наукових досліджень (СК-18).	
7.	-здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах юридичної науки.	давати аргументований висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН 5)

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальні положення аграрного права.		
Тема 1. Аграрне право як самостійна галузь права України.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Складіть схему інтеграційних зв'язків аграрного права в системі права України. 2. На основі прочитаних статей та монографій виділіть основні точки зору авторів щодо визнання (невизнання) сільськогосподарського (аграрного) права як галузі права, розуміння суті та предмета цієї галузі, висловлені у період її становлення.
Тема 2. Джерела аграрного права	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте міжнародні договори України та складіть аналітичну записку про тенденції участі України в міжнародно-правовому регулюванні аграрних відносин. 2. Дайте відповідь на поставлені питання: Працівник сільськогосподарського акціонерного товариства "Україна" Петренко звернувся до райдержадміністрації із заявою про виділення йому у власність земельної ділянки в розмірі 0,8 га для ведення особистого підсобного господарства. Держадміністрація дала відповідь, що попередню згоду на виділення земельної ділянки має дати правління АТ, оскільки ведення особистого підсобного господарства може заважати основній роботі Петренка. Чи законна відповідь райдержадміністрації? Якими нормами матеріального права необхідно керуватися в даному випадку?
Тема 3. Аграрні правовідносини	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання	1. Складіть розгорнуту схему аграрних правовідносин.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	<p>правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування вибірково</p>	<p>2. Міжгосподарське підприємство по відгодівлі худоби “Україна” доставило свою худобу на м’ясокомбінат на власному транспорті. М’ясокомбінат не сплатив йому витрати по транспортуванню і розвантаженню тварин. Хто повинен пред’явити претензії до м’ясокомбінату з приводу відшкодування збитків: 3 акціонерних товариства і 2 виробничих кооперативи – учасники міжгосподарського підприємства, чи саме спільне міжгосподарське підприємство? Якою правосуб’єктністю користуються господарства, що увійшли до складу виробничого об’єднання?</p>
<p>Тема 4. Правове становище фермерських господарств як суб’єктів аграрних правовідносин</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування вибірково</p>	<p>1. Громадянин Сидоренко за домовленістю з членами сім’ї – дружиною, сином віком 17 років, восьмирічною донькою, а також матір’ю похилого віку, подав підписану ним заяву голові виробничого сільськогосподарського кооперативу «Лісова казка» про вступ до кооперативу. У своїй заяві він просив прийняти всіх членів сім’ї до кооперативу, а його як главу сім’ї прийняти асоційованим членом його кооперативу. Голова виробничого сільськогосподарського кооперативу відмовив прийняти у члени кооперативу доньку через те, що вона не досягла 16-річного віку, і матір Сидоренка у зв’язку з пенсійним віком. Голова кооперативу без будь-якої мотивації відмовив і гр-ну Сидоренку у прийомі в кооператив асоційованим членом. Дати аргументовані правові висновки за такими питаннями. Яке рішення повинен прийняти голова виробничого кооперативу? Який порядок і правила вступу до кооперативу? Охарактеризувати правовий стан асоційованих членів кооперативу.</p> <p>2. Окремі сільськогосподарські кооперативи при розгляді заяв своїх членів про вихід із кооперативу приймали такі рішення:</p> <p>Відпускати із кооперативу його членів тільки за умови передачі ними земельних часток в оренду цьому кооперативу.</p> <p>2. Задовольняти прохання про вихід із кооперативу тільки після закінчення сільськогосподарського року.</p> <p>3. Відпускати з кооперативу його членів лише у випадку їх відмови одержати майновий пай у натурі.</p> <p>Дати висновок про законність та обґрунтованість даних рішень. В якому порядку член кооперативу може оскаржити неправомірні рішення?</p>
<p>Тема 5. Сільськогосподарські кооперативи як суб’єкти аграрних правовідносин в Україні</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування вибірково</p>	<p>1. Скласти схему органів державної влади в інституційно-функціональному регулюванні аграрних відносин в Україні.</p> <p>2. Проаналізувати зміни в контексті децентралізації управління АПК за останні часи. Скласти аналітичну довідку.</p>
<p>Тема 6. Правове положення аграрних підприємств кооперативного типу як суб’єктів аграрних правовідносин.</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування вибірково</p>	<p>1. Виробничий сільськогосподарський кооператив “Орлянський” Василівського району Запорізької області уклав договір оренди на земельну частку (пай) з асоційованими членами кооперативу на поточний рік. У договорах зазначалось, що кожний орендодавець передає в оренду земельну частку площею 4,46 га в умовних кадастрових 20 гектарах</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	роботи; вибіркоче тестування	<p>вартістю 213300 грн. Орендатор в особі ВСГК "Орлянський" зобов'язався від 30.08 до 30.11 кожного року сплачувати за оренду 2130 грн або продукцією на цю суму. Після збирання врожаю зазначена сума була виплачена, але орендодавець вважає, що ця сума надто занижена і звернувся за роз'ясненням до юрисконсульта райдержадміністрації. Визначити коло суспільних правовідносин. Як визначається оренд на плата за земельні частки (паї) на поточний рік? Яку відповідь дасть юрисконсульт орендодавцям?</p> <p>2. Підготуйте презентацію питання «Оренда земель сільськогосподарського призначення».</p>
Тема 7. Специфіка особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<p>1. Проаналізуйте статистичні дані щодо приватизації в АПК і складіть аналітичну записку.</p> <p>2. Гр. Остапенко працював 30 років у с/г підприємстві, яке декілька разів реформувалося. У 1991 р. його збільшили за рішенням правління КСП (скорочення посади). Но розгляд загальних зборів членів КСП рішення правління КСП про виключення не виносилося. У 1997 р. Остапенко вийшов на пенсію. На прохання виділити його майновий пай правління підприємства відповіло відмовою. Надайте консультацію.</p>
Тема 8. Державне регулювання сільського господарства за умов переходу до ринкової економіки.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<p>1. Міжгосподарське підприємство по відгодівлі худоби "Україна" доставило свою худобу на м'ясокомбінат на власному транспорті. М'ясокомбінат не сплатив йому витрати по транспортуванню і розвантаженню тварин. Хто повинен пред'явити претензії до м'ясокомбінату з приводу відшкодування збитків: 3 акціонерних товариства і 2 виробничих кооперативи – учасники міжгосподарського підприємства, чи саме спільне міжгосподарське підприємство? Якою правосуб'єктністю користуються господарства, що увійшли до складу виробничого об'єднання?</p> <p>2. У зв'язку з необхідністю виконання електрозварювальних робіт у ході будівництва свиноферми виробничо сільськогосподарське кооперативне об'єднання "Світязь" уклало трудовий контракт строком на один рік із гр-ном Шумейко, робітником тракторного заводу ім. Орджонікідзе. При укладенні контракту сторони домовилися, що Шумейко буде виконувати в КО "Світязь" електрозварювальні роботи у вільний від основної роботи час, а також у святкові і вихідні дні з подвійною оплатою виконаного обсягу робіт. Через 6 місяців після укладення контракту голова правління КО "Світязь" видав наказ про оголошення Шумейку догони за відсутність його без поважних причин на загальних зборах кооперативу "8 Березня", який входить до об'єднання, де він виконував електрозварювальні роботи. Ще через місяць Шумейку було відмовлено у подвійній оплаті виконаної роботи з посиланням на те, що положенням про оплату праці, затвердженим КО "Світязь", подвійна оплата праці у вихідні та святкові дні не передбачена. Шумейко, вважаючи, що кооперативне об'єднання порушило умови контракту, відмовився виконувати передбачені</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>роботи. Голова правління КО "Світязь", керуючись відповідними положеннями Статуту та Правилами внутрішнього трудового розпорядку, видав наказ про розірвання трудового контракту. Шумейко оскаржив накази і дії голови правління кооперативного об'єднання "Світязь" до суду. Зробити правовий аналіз спору.</p>
<p>Тема 9. Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування. Поточна модульна робота (тестування)</p>	<p>1. Підготуйте проект пункту статуту сільськогосподарського кооперативу, що визначає обов'язки його членів.</p> <p>2. Статутом сільськогосподарського кооперативу «Рибний» передбачено положення про те, що у разі ліквідації кооперативу майно, що залишилося після розрахунків з бюджетом банками та іншими кредиторами, розподіляється між дійсними та асоційованими членами кооперативу пропорційно вартості їх паю. При цьому асоційовані члени кооперативу можуть отримати майно або грошову компенсацію на суму, що не перевищує 2/3 їх майнового внеску. Чи законне таке положення Статуту? Які майнові права мають асоційовані члени кооперативу?</p>
<p>Тема 10. Правові вимоги СОТ до сільськогосподарської діяльності в Україні.</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p>1. У СВК "Прогрес" організоване підсобне підприємство по виготовленню глечиків. Це підприємство здійснювало свою діяльність силами членів кооперативу, а як сировину використовувало місцеві загальнорозповсюджені корисні копалини – глину та пісок. Майстерні з художньої обробки працювали на сировині, яку отримували за договором з місцевим об'єднанням по виробництву олійних фарб. Держадміністрація заборонила кооперації діяльність цього підсобного підприємства, мотивуючи тим, що вона не пов'язана з виробництвом і переробки сільськогосподарської продукції у підприємстві працюють особи, які не є членами кооперативу. До того ж мають місце порушення законодавства про надра, оскільки кооператив не отримав відповідного дозволу на розробку глини та піску. Які правові підстави й умови організації та розвитку підсобних підприємств і промислів у сільському господарстві?</p> <p>2. Мишкін, його дружина та син після ліквідації КСП одержали земельні паї в натурі на праві приватної власності загальною площею 6 га і вирішили створити фермерське господарство, яке було зареєстровано в установленому законом порядку. Голова цього господарства Мишкін закупив бурих лисиць і вирішив побудувати звіроферму. Половину земельних угідь голова господарства засіяв конюшиною для подальшого обмінування її на м'ясо для годівлі лисиць. Залишки земельної площі було засіяно насінням лікарських трав і рослин. На реалізацію своєї продукції Мишкін укладав угоди з різними замовниками. Чи правомірні дії голови фермерського господарства? Дайте письмову консультацію.</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин		
<p>Тема 11. Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p>1. <i>Погребищенський цукровий завод уклав договір (контракт) з бу-рякосоючим господарством (с. Пилипівка) на переробку цукрових буряків урожаю 2003 р. Цим договором визначаються умови вироб-ництва, поставки та переробки сировини для виробництва цукру. Виробник бере на себе зобов'язання продати замовнику цукрові бу-ряки, що відповідає вимогам стандарту за умови 16 % цукристості. Вартість 1 т сировини дорівнює 84 грн. Замовник оплачує виробнику в заліковій вазі за ціною, встановленою міжвідомчою комісією з питань регулювання ринку цукру (84 грн з ПДВ) за 1 т при базисній цукристості. Замовник надає виробнику цукросировини аванс в обсязі за домовленістю сторін у грошовій або натуральній формі. Аванс у грошовій формі виділяється за умови надання заводу кредиту у грошовій формі. Розрахунки з виробником сировини здійснюються в міру надходження коштів від реалізації цукру на спеціальний рахунок замовника, з якого 60 % суми одразу перераховуються на спеціальний рахунок виробника цукросировини. Виробник цукросировини має право одержувати 62,5 % жому і мелясу, а 37,5 % залишається переробнику згідно з порядком укладення цього договору. Якою є відповідальність у разі порушення умов договору?</i></p> <p>2. <i>Збори акціонерів закритого сільськогосподарського товариства "Мрія" затвердили план розвитку, в якому передбачено будівництво маслозаводу, заводу з консервування м'яса і овочів, а також майстерні з виготовлення меблів. Крім того, збори акціонерів зобов'язали прав-ління акціонерного товариства організувати виробництво для прода-жу на ринку плетених корзин, віників та бочкової тари. Які основні та допоміжні галузі виробництва має право розвивати це товариство як суб'єкт аграрно-підприємницької діяльності? Якими правовими актами визначається правове становище підсобних виробництв і промислів? Чи законні і прийнятні рішення зборів акціонерів? Чи не призведе виконання цього плану до змін сутності та статутних завдань закритого сільськогосподарського акціонерного товариства?</i></p> <p>3 <i>Збори учасників СТОВ "Промінь" вирішили ліквідувати рільничу бригаду, її землі передати у внутрішньогосподарську оренду родині Сербатів. У результаті таких змін відбулося скорочення робочих місць в основній галузі — рослинництві СТОВ. Для забезпечення вивільнених робочих рук дирекція СТОВ вирішила створити кому-нально-побутовий комбінат для поліпшення обслуговування односельців. Однак районна адміністрація попередила СТОВ, що створення такого комбінату є порушенням чинного</i></p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>законодавства, оскільки воно виходить за межі статутної правоздатності СТОВ. Чи законне таке рішення зборів учасників та дирекції СТОВ? Чи є підстави зробленого попередження районної адміністрації? Як СТОВ може на законних підставах забезпечувати роботою надлишки робочої сили?</p>
<p>Тема 12. Правове регулювання використаних природних ресурсів у сільському господарстві.</p>	<p>Відвідування заняття; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p>1. Голова фермерського господарства “Баиштан” звернувся до районного управління сільськогосподарського господарства; продовольства роз’яснити, який податок він має платити за землю, яка знаходиться в його власності і користуватися на праві оренди. Підготувати відповідь. Якими нормативними актами слід керуватися в даному випадку?</p> <p>2. Громадянин Воронін звернувся до райдержадміністрації із заявою про виділення йому земельної ділянки для ведення фермерського господарства. У зв’язку з дефіцитом сільськогосподарських угідь йому було виділено ділянку на освоєній території. Щоб почати спорудження житла та сільськогосподарських будівель, Воронін звернувся у банк із проханням надати позику. Банк відмовив, посилаючись на те, що вільних коштів зараз немає. Чи законна відмова банку? З яких коштів здійснюється підтримка фермерських господарств у цьому випадку?</p>
<p>Тема 13. Правове регулювання сільськогосподарського землекористання.</p>	<p>Відвідування заняття; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p>1. Доярка Чугай акціонерного товариства “Арго” не вийшла на роботу без поважних причин. Відповідно до Правил внутрішнього трудового розпорядку правління товариства оштрафувало її на 50 грн. і утримало із заробітної плати 150 грн. вартість молока, яке господарство втратило через те, що корови, яких вона обслуговувала, були не досні. Чугай звернулася до районної прокуратури зі скаргою про скасування рішення правління і про визнання незаконними умов Правил внутрішнього трудового розпорядку, якими передбачено штраф за порушення трудової дисципліни. Яке рішення прийме прокурор району?</p> <p>2. Правління АТ “Колос” на одному із своїх засідань прийняло таке рішення: 1. Розірвати трудовий договір із зоотехніком ферми №1 у зв’язку з призначенням на цю посаду фахівця – учасника товариства, який за рахунок акціонерного товариства отримав відповідну освіту. 2. Звільнити з посади комірника – учасника товариства Гнатюка у зв’язку з досягненням ним пенсійного віку. Чи законні ці рішення?</p>
<p>Тема 14. Правове регулювання трудових відносин в сільському господарстві</p>	<p>Відвідування заняття; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p>1. Державне спеціалізоване підприємство “Гео” звернулося до сільської ради народних депутатів за дозволом на виконання розвідувальних робіт на землях, закріплених за сільськогосподарським підприємством “Україна”, колективним сільськогосподарським підприємством “Колос” та природним заповідником. Голова сільської Ради народних депутатів погодився дати дозвіл на виконання розвідувальних робіт на строк до 1,5 року за умови, що спеціалізоване підприємство “Гео” поставить необхідні матеріали для</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>будівництва клубу. Отримавши дозвіл, підприємство "Гео" розпочало роботу. Поставивши будівельні матеріали, підприємство достроково виконало розвідувальні роботи. Після завершення розвідувальних робіт до суду з позовом до підприємства "Гео" звернувся керівник сільськогосподарського підприємства "Україна" про відшкодування збитків, завданих внаслідок забруднення земельних ділянок та несвоєчасного приведення їх у стан, непридатний для використання за призначенням. Визначити коло правовідносин. Вирішити справу.</p> <p>2. Товариство з обмеженою відповідальністю "Будівельник" звернулося до Чорнобаївської районної ради народних депутатів з клопотанням про надання земельної ділянки для будівництва цеглового заводу загальною площею 14,6 га, зокрема 2,0 га передбачається під кар'єр глини, 1,8 га — для будівництва виробничих споруд, 11,8 га орних земель. Ці землі за правом власності належали сільськогосподарському підприємству "Колос". Згідно з поданням Коростянської сільської Ради народних депутатів Чорнобаївська районна рада задовольнила клопотання товариства "Будівельник". За місяць голова підприємства "Колос" подав до суду позов до районної Ради народних депутатів щодо визнання рішення ради про надання земельної ділянки товариству "Будівельник" незаконним. Визначити коло правовідносин. Чи підлягає позов задоволенню? Вирішити справу.</p>
Тема 15. Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p>1. Підготувати презентацію до питання «Європейський досвід регулювання аграрної сфери».</p> <p>2. Підготувати список додаткової літератури з теми.</p>
Тема 16. Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємства.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p>1. Державна підтримка особистих селянських господарств.</p> <p>2. Історія розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні.</p>
Тема 17. Правове регулювання соціального розвитку українського села.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p>1. Правове регулювання запровадження у виробництво сільськогосподарської продукції генетично модифікованих організмів.</p> <p>2. Особливості договірного регулювання відносин у сфері реалізації сільськогосподарської продукції на світових аграрних ринках.</p>
Тема 18. Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві.		<p>1. Особливості правового режиму регулювання інвестиційної діяльності вітчизняних та іноземних інвестицій у сільському господарстві України.</p> <p>2. Особливості охорони праці в галузях сільського</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<i>господарства.</i>
Тема 19. Правове регулювання рослинництва та селекції рослин.		1. <i>Правове регулювання застосування біотехнологій у сільському господарстві.</i> 2. <i>Аграрне законодавство країн-членів ЄС.</i>
Тема 20. Правове регулювання тваринництва та племінної справи.		1. <i>Сучасні тенденції формування ринку сільськогосподарської продукції.</i> 2. <i>Міжнародні сільськогосподарські організації.</i>

Інформаційні джерела

1. Аграрне право України : підручник / В. М. Єрмоленко, О. В. Гафурова, М. В. Гребенюк [та ін.]; за заг. ред. В. М. Єрмоленка. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 608 с.
  2. Аграрне право України : Підручник / за ред. В. П. Жушмана, А. М. Статівки. — Х. : Право, 2013. — 296 с.
  3. Аграрне право України : Підручник / за ред. О. О. Погрібного. — К. : Істина, 2007. — 448 с.
  4. Мірошниченко А. М. Земельне право України : підручник / А. М. Мірошниченко. — К. : Алерта, 2013. — 3-тє вид., перероб. і допов. — 512 с.
  5. Правове регулювання екологічних, аграрних та земельних відносин в Україні: сучасний стан і напрями вдосконалення : Монографія / [А. П. Гетьман та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. прав. наук України А. П. Гетьмана та д-ра юрид. наук, доц. В. Ю. Уркевича ; НДІ правознавства Нац. ун-ту "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". — Х. : Право, 2012. — 445 с.
- Нормативно-правові акти:*
6. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-вр>. — Назва з екрана.
  7. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>. — Назва з екрана.
  8. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. № 1798-XII [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/1798-12>. — Назва з екрана.
  9. Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади : затв. Указом Президента України від 12 березня 1996 р. № 179/96 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/179/96>. — Назва з екрана.
  10. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>. — Назва з екрана.
  11. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>. — Назва з екрана.
  12. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. — Назва з екрана.
  13. Кодекс України про надра від 7 липня 1994 року № 132/94-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80>. — Назва з екрана.
  14. Конституція України : Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. — Назва з екрана.
  15. Концепція сталого розвитку населених пунктів : Ухв. Постановою Верховної Ради України від 24 грудня. 1999 р. № 1359-XIV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1359-14>. — Назва з екрана.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу;
- Кримінально-процесуальне доказування : Дистанційний курс з дисципліни для студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» / спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2592>
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- пакети тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Opentest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття (бази нормативних документів, судова практика).
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, з використанням он-лайн платформи (Moodle) для організації самостійної роботи здобувача за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Семестр 1 (Модулі 1-2): відвідування занять (не більше 10 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (30 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 20 балів); дві поточні модульні роботи (тестування) (загалом – 40 балів)	60
Залік (тест – 40 балів; відповідь на 4 питання екзаменаційного білета – 60 балів)	100
Разом	Семестр 2 + Екзамен ----- 2

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни